

Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta 2026

Khall 03.11.2025 § 180
58/00.04.01/2025

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen mukaisesti Äänekosken kaupunki pyytää työllisyysalueen kuntia antamaan lausuntonsa talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026. Lausunto tulee toimittaa sähköpostitse Äänekosken kaupungin kirjaamoon osoite: kirjaamo@aanekoski.fi viimeistään 5.11.2025 klo 15.00 mennessä.

Äänekosken kaupungin työllisyysaluelautakunta käsittelee talousarviota 11.11.2025 ja kaupunginhallitus 17.11.2025 sekä valtuustokäsittely on 8.12.2025.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen toimintaa tärkeä osa alueellista elinkeinopolittikkaa ja elinvoiman kehittämistä. Työllisyysalueen perustehtävä on edistää työllisyyttä ja alueen elinvoimaa järjestämällä laadukkaita, vaikuttavia ja yksilöllisiä lakisääteisiä työvoimapalveluita. Työvoiman saatavuuden turvaamista, paikallisten palveluiden järjestämistä ja palveluiden sovittamista paikalliseen työmarkkinatilanteeseen sekä vastuuasiantuntijamallia Kyyjärven kunta pitää tärkeänä. Huomion kiinnittäminen nuorten työttömyysjaksojen keston lyhentämiseen lisää nuorten kiinnittymistä työelämään. Myös pitääaikaistyöttömien työttömyysastetta on tärkeää laskea paikallisella työnantajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Vuosi 2026 on työllisyysalueelle vakiinnuttamisen aikaa. Ensimmäisen toimintavuosi on osoittanut paikallisuuden, yhdenvertaisuuden, joustavuuden ja kustannustehokkuuden tarvetta palveluiden järjestämisessä. Kyyjärvi pitää edellä mainitun toimintamallin vahvistamista vuonna 2026 tärkeänä toimintaympäristön haasteista ja kuntatalouden tiukentumisesta huolimatta.

Työllisyysalueen talousarvio vuodelle 2026 on kokonaisuudessaan 7,83 miljoonaa euroa, josta yhteiset yleiset kustannukset ovat noin 4,68 milj. euroa ja aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset 3,15 milj. euroa Kyyjärven kunnalle kohdistuvat aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset ovat talousarvioluonnoksen mukaan noin 26 835 euroa ja osuus yhteisistä yleisistä kustannuksista on 50 827 euroa eli yhteensä kunnan osuus kustannuksista on 77 662 euroa. Työllisyysalueen kokonaiskustannukset säilyvät vuoden 2025 kustannusten tasolla.

Kustannusten jakoperusteita kunta pitää oikeudenmukaisina ja läpinäkyvinä. Aiheuttamisperiaatteen toteutuminen ja kustannusten hallinta edellyttävät tarkkaa kuukausittaista seurantaa ja raportointia yhteistoiminnassa oleviin kuntiin, jotta yksittäisen kunnan kustannukset eivät muodostu kohtuuttomiksi. Koska palveluihin ohjautuminen perustuu asiakkaiden palvelutarpeeseen, ei kotikuntaan, kunnittaiset vaihtelut kustannuksissa voivat olla huomattavia.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyyslaueella töllisyystilanne on edelleen haastava. Työmarkkinatilanne on heikentynyt, ikääntyvien pitkäaikaistyöttömyys, yli 55 - vuotiaiden työttömyys sekä työkykyyn liittyvät haasteet sekä osajapula lisäävät palveluiden tarvetta. Työttömistä osalla on vaikeuksia työkyvyn takia työllistyä ja heidät pitäisi pystyä ohjaamaan eläkkeelle, vaikka eläkkeelle pääseminen on erittäin vaikeaa.

Kunnat ovat toivoneet työllisyysalueen toimintakustannusten supistumista. Työllisyysalueen näkemyksen mukaan henkilöstöresurssien vähentäminen johtaisi palvelujen heikkenemiseen, asiakasmäärien kasvuun työntekijää kohden ja lopulta kustannusten nousuun esimerkiksi etuusmenoina. Haastavassa työllisyystilanteessa henkilöstöresurssin vähentäminen ei ole realistista, koska lopulta kuntien maksamat kustannukset voisivat kuitenkin kasvaa. Kunnan työllisyyden hoidon kustannukset ovat vuonna 2025 kasvaneet merkittävästi työllistämistukimaksujen osalta. Kunnan talouden kannalta on tärkeää, että asiakkaat saavat työllisyysalueen henkilöstöltä oikea-aikaisia ja yksilöllistä ohjausta, jotta kunnan työllisyystilanne ei heikkene nykyisestä, eikä asukkaiden työttömyysjaksot pitkity.

Työllisyysalueen työntekijöiden, kunnan edustajien, paikallisten työnantajien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä Kyyjärvi pitää tärkeänä. Toimijoiden yhteistyö on tärkeää kunnan elinvoimaisuuden ja kuntalaisten hyvän arjen edistämisessä. Myös kunnan tulee hyödyntää entistä enemmän työllisyysalueen asiantuntemusta yrityksille tarjottavissa palveluissa ja edistää paikallisesti työn ja tekijän kohdantoa.

Kunta pitää tärkeänä lähipalveluiden säilymistä ja asiakkaiden mahdollisuutta asioida kotikunnassa. Asiakkaat saavuttavat lähipalvelut paremmin ja vaikeammin työllistyvien osalta kasvokkain kohtaamista tarvitaan. Työllisyysalueen on tarve kehittää myös muita helpommin työllistettäville kohdennettuja palvelumalleja, jotka ovat kustannuksiltaan lähipalveluita halvempia. Palvelumallit voivat olla monimuotoisia ja eri asiakasryhmille ja asiakkaille yksilöllisemmin kohdennettuja.

Kyyjärven kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksen 2026 hyväksymiseen esitetystä muodossa. Työllisyysalueen edellytetään tasapainottavan asiakkaiden yksilöllisen tarpeen ja alueen kokonaisedun mukaisen talouden hallinnan sekä toteuttavan vaikuttavaa työllistämistoimintaa.

Esittelijä

vt. kunnanjohtaja Tiala Kati

Päätösehdotus

Kyyjärven kunta antaa edellä mainitun lausunnon Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta 2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lausuntoon päätettiin lisätä vielä, että työllisyysalueen tulee tehdä yhteistyötä maakunnan reuna-alueella toisen maakunnan kanssa työllisyystoimissa.

Kyyjärven kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 180

03.11.2025

Otteen oikeaksi todistaa

05.11.2025

Jouni Kujala
talous- ja hallintosihteeri

Kyyjärven kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 180

03.11.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 180

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.